

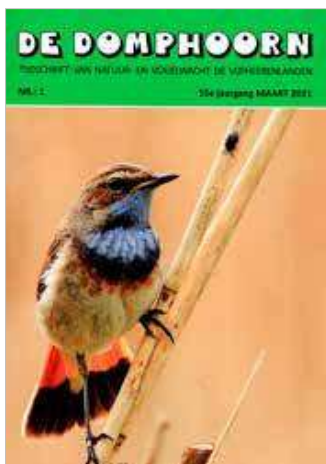
Wat was interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

De Dompchoorn jrg. 55(1)

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden. Dick A. Jonkers bespreekt in 'Oeverzwaluwen, hollenbroeders bij uitstek' de condities waaronder deze nestbouwer in steile broedwanden in het werkgebied van deze Vogelwacht het ook goed zal doen. Bart de Groot geeft de stand van zaken weer bij de diverse Sovontellingen: waterwildtelling, slaapplekken van Zilverreigers en Aalscholvers, Blauwe Reigers, Roeken en ook met de MUS-telling is deze vogelwacht actief.

De Kieft jrg. 45(2), maart 2021

Vogelbeschermingswacht 'Zaanstreek'. Rein Beentjes meldt vanuit de Werkgroep Roofvogels en Uilen een wisselend beeld: het aantal uitgevlogen jongen van de Buizerd was met 22 het laagste in 7 jaar, terwijl de Torenvalk met 180 nakomelingen koploper was. Jan van der Geld stelt in zijn artikel 'Weidevogels, graslandvogels of boerenlandvogels?', dat we al 70 jaar lang weten dat weidevogels een hoog waterpeil nodig hebben en kruidenrijk gras dat laat gemaaid wordt. Tijd dat we daarnaar gaan handelen. Neem een voorbeeld aan de paar goede plekken,

onder andere het landje van Rutte, ten westen van Zaandam. Daar hebben Snor en Slobeend, de Kleine Karekiet en de traditionele weidevogels het prima naar hun zin. Els Floris en Kees de Jager tonen met harde cijfers aan dat de Zaanstreek als winterverblijf voor de Smient een gebied van internationale betekenis is. Jan Zorgdrager heeft er sinds 8 jaar een nieuwe hobby bij: ringen aflezen van Kokmeeuwen. Een leuke ontdekking hierbij is dat Finland en Zweden hoog staan op de landen van herkomst van de meeuwen met een ring.

Limosa jrg. 94(1/2)

Tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie en Sovon. Jan van der Winden *et al.* doet onderzoek naar het broedsucces en de nesthabitat van de Grote Karekiet. In het Oostelijk Vechtplassengebied en de Noordelijke Randmeren werd gedurende twee jaar gekeken naar de omstandigheden waaronder de Grote Karekiet haar jongen grootbrengt. De rietkragen langs de Randmeren zijn meer in trek. Daar zijn rust en brede, oude rietkragen, nog niet aangetast door de Grauwe Gans. Het plaatsen van rasters om de rietkraag kan verdere achteruitgang voorkomen. René Oosterhuis deed een klein onderzoek in en bij Leek naar de biotopen van de Huismus. De bebouwde kom was minder in trek dan het land van een biologische appelweker 1500m verderop, net buiten Leek. Wouter Courtens en Ruben C. Fijn deden in samenwerking met een groep vrijwilligers van de Ringgroep Delta onderzoek naar 'Plaatsstrouw van Grote Sterns in het noordelijk Deltagebied'. Het bleek dat adulte vogels trouwer aan de kolonie van afkomst zijn dan jonge Grote Sterns. H. van Diek en P. Gelderblom melden de 'Eerste nestvondst van een IJseend in Nederland' in een plas ten

zuiden van Lienden. R.J. Buijs & N. Huig telden de meeuwen in Den Haag en kwamen tot de conclusie dat de stedelijke omgeving favoriet is voor de drie belangrijkste meeuwensoorten: Kok-, Zilver- en Kleine Mantelmeeuw. Een prima plek om te overwinteren voor de eerste twee soorten.

De Kruisbek jrg. 64(1), febr. 2021

Vogelwacht Utrecht. Jan van der Winder *et al.* doet onderzoek aan de Grote Karekiet, zie Limosa jrg. 93(3) hieronder. Bert van 't Holt behandelt de geschiedenis van de Knobbelswaan. Wist u dat deze indrukwekkende zwaan na de Middeleeuwen totaal uitgeroeid was? En dat hij in het boek 'Het Vogeljaar' van Jac. P. Thijsse helemaal niet vermeld wordt? Pas na 1930 zijn er incidentele broedgevallen in Nederland. Afschot wegens 'natuurbeheer of schade' vindt nog steeds op grote schaal plaats. Officieel is de Knobbelswaan beschermd, maar daar wordt -zonder dat Knobbelswanen aantoonbare schade aan het gras veroorzaken- gemakkelijk ontheffing voor verleend. Annemarie Loof schrijft een enthousiaste reportage over haar ervaring als aspirant vogelringer in de Molenpolder

(tussen Tienhoven en Maarsen). Leuke soorten vlogen in het net: Bladkoning, Sperwer en een Buizerd. Frank Haven neemt ons mee naar Batumi, waar 'de ongekende roofvogeltrek van Georgië' plaatsvindt en door vogelaars uit heel Europa gemonitord wordt. (zie www.batumiraptorcount.org).

De Tringiaan, jrg. 44(1), jan. 2021

VWG Schagen e.o. Hans Dijkstra vat het 'Aanvalsplan Grutto' samen. Een aanpak van o.a. Pieter Winsemius om de achteruitgang van de Grutto teniet te doen. Agrarisch beheer en predatorenbeheer maken deel uit van dit plan. H. Wolfswinkel meldt positief nieuws over de stand van de Huiszwaluwen in het werkgebied. In het jaar 2020 is het op een na hoogste broedresultaat van 871 uitgevlogen jongen geteld. Wolfswinkel geeft ook de tellingen door van drie steltlopers in het najaar van 2020: de Goudplevier (1323), de Wulp (1715) en de Kievit (4452).

Vogels jrg. 41(1)

Vogelbescherming Nederland. Met een appetijtelijk artikel van de conservators van het Teylers Museum worden we lekker gemaakt voor een speciale tentoonstelling met de platen van Audubon. Eenden, spechten en roofvogels komen tot leven op de dynamische actieportretten van kunstenaar Audubon (1785-1851). Het is nog even afwachten in verband met corona wanneer we deze platen in het echt mogen bewonderen. Aanbevolen is de reportage over de Hedwigepolder. Wat weet u van de Holenduif? Lees de bespreking van Ruud van Beusekom.

Het Vogeljaar jrg. 69(1), 2021

Tijdschrift voor vogelstudie. Franklin Tombeur telt het gebied 'Op De Mezendreef', een bosje tevens proefvlak van 4,5 ha. in Zeeuws-Vlaanderen op de grens met België. De landelijke trend van achteruitgang bij de gangbare soorten constateert de auteur hier ook onder de broedvogels. Een verhelderend verhaal over 'de verspreiding van vogelgriep in wilde vogels' van M. Poen, J. Verhagen en J. van der Winden. In de afkorting H5N6 staan de H en de N voor de eiwitstructuren hemagglutinine en neuraminidase. Sommige combinaties van deze in wilde trekvogels voorkomende virussen zijn hoogpathogeen en veroorzaken op grote schaal ziekten onder kippen. De scharrelkip loopt extra risico omdat hij buiten loopt. Daarom wordt wereldwijd intensief onderzocht welke vogelsoorten verantwoordelijk zijn voor de verspreiding van het virus. Ringterugmeldingen zijn waardevol bij het in kaart brengen van de trekroutes van watervogels. Niels Godijn en Linde Slikboer maken melding van de (tijdelijke) terugkeer van de Steenuil op IJsselmonde. Er is sinds een paar jaar een beduidende toename van de muizenstand dankzij een landbouwkundig experiment met als doel verhoging van de biodiversiteit.

't Zwaalfje, jrg. 9(2), najaar 2020

VWG Berkelland. Ook hier liggen de gezamenlijke activiteiten stil vanwege corona. Daarom veel herinneringen van oudgedienden. Henk Leevers doet verslag van de 'Patrijzen in Berkelland in 2020' en toont aan dat meer bloemen, kruiden en insecten een gunstig effect hebben op deze insectenetters. De Patrijs is een duidelijke barometersoort. Als het goed gaat met de Patrijs, dan zijn we op de goede weg met onze natuurlijke omgeving. Met een kleine 30 broedgevallen van de Patrijs in Berkelland zijn ze daar op de goede weg.

Dutch Birding jrg. 43(1)

Tijdschrift over palearctische vogels. Uit de inhoud: Grijskopkievit bij Workum in juni 2019, in Europa niet eerder waargenomen. Ook de Mirtezanger uit de VS was enigszins uit koers geraakt

en in oktober 2019 op Schiermonnikoog in de netten van vogelringers terecht gekomen. Regelmatig worden er in het West-Palearctisch gebied nieuwe soorten waargenomen, die aan de lijst van de CSNA (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna) toegevoegd worden. Nieuwe W-Europese soorten zijn in 2020: Witkinstormvogel, Dunbekpijlstormvogel, de Berkenfeetiran en de Preuss' Klifzwaluw.

Vanellus, jrg. 74(1)

Bond Friese Vogelwachten. I. Van der Zee: 'Maispilot matig succesvol', een proef om de randen van maisakkers kruidenrijk te maken heeft in 2020 nog niet het gewenste resultaat opgeleverd. Er zijn niet meer kuikens van Kieviten geteld, mede veroorzaakt door droogte en predatie. Janny Kamstra-Werkhoven deed samen met Gerard 20 jaar ringwerk aan Kieviten en Scholeksters in Noord-Friesland. H. Tamsma schreef een beschouwing over het provinciebeleid met betrekking tot de veenweidegebieden. Nietsdoen is geen optie: jaarlijks klinkt de bodem 1,4 cm in, dat zijn 140 cm in een eeuw! Daar zijn alle plannenmakers het over eens, inclusief het plan Grutto. Op twee vragen is nog geen duidelijk antwoord: hoe financiert Friesland de 550 miljoen euro die tot 2050 nodig is voor de verandering naar natte veenweide en wat is de positie van de boer op die drassige grond. Verder een artikel van W. Bruinsma: 'Steenmarter wordt actief bestreden, want het is een belangrijke predator'.